

چرا نماز جماعت

برای اینکه اهمیّت نماز جماعت را بفهمیم داستانهای از معصومین هست که واقعاً این داستان ها تکان دهنده است و برای کسانی به نماز جماعت اهمیت نمی دهند هشدار جدی است که من با دیدن این داستانها تصمیم گرفتم برای تشویق دوستان این داستانها را در مقاله ای جدا بیاورم جداً دچار تعجب خواهید شد ...

تهدید پیامبر اکرم (اینقدر نماز جماعت اهمیت داشت که پیامبر خواست خانه را خراب ...)

إِنَّ أَنْاسًا كَانُوا عَلَىٰ عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ ص أَبْطَأُوا عَنِ الصَّلَاةِ فِي الْمَسْجِدِ
فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص لِيُوشِكُ قَوْمٌ يَدْعُونَ الصَّلَاةَ فِي الْمَسْجِدِ أَنْ نَأْمُرَ
بِحَطْبٍ فَيُوضَعُ عَلَىٰ أَبْوَابِهِمْ فَتُوقَدَ عَلَيْهِمْ نَارٌ فَتُحْرَقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتُهُمْ

در زمان پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم بعضی از مردم در نماز خواندن در مسجد گندی و کاهلی می نمودند، پیامبر خدا فرمود: نزدیک است که فرمان دهم تا بر در خانه کسانی که از نماز خواندن در مسجد خودداری می کنند، هیزم بریزند و آن را آتش زنند و خانه هایشان بر سرشان بسوزد.» (التهدیب ج ۳ ص ۲۵)

تهدید امیرالمؤمنین علی علیه السلام

امام صادق علیه السلام در حدیث دیگری همین نکته را از امام علی علیه السلام نقل می فرمایند:

«به امیرالمؤمنین علیه السلام خبر رسید که گروهی برای نماز در مسجد حاضر نمی شوند. آن حضرت برای مردم سخنرانی کرده و در ضمن آن فرمودند: گروهی برای نماز خواندن با ما در مساجد حاضر نمی شوند، اینان حق ندارند با ما بخورند و بیاشامند و مشورت کنند و با ما ازدواج نمایند و نیز حق ندارند از بیت المال مسلمین استفاده کنند مگر این که در نماز جماعت حاضر شوند. نزدیک است اگر آن ها از کار خود دست برندارند فرمان دهم خانه های آنان را با آتش بسوزانند. آن گاه امام صادق علیه السلام فرمود: مسلمانان از خوردن و ازدواج با آنان خودداری نمودند تا این که آنان در نماز جماعت مسلمین حاضر شدند.» (وسائل الشیعه ج ۵ ص ۱۹۶)

اگرچه در تاریخ نمونه ای نداریم که پیامبر یا دیگر ائمه خانه کسی را به این دلایل سوزانده باشند و در این روایات هم گفته شده نزدیک است که چنین دستوری داده شود ولی همین مقدار تهدید از سوی ولی الهی نشان از اهمیت فوق العاده موضوع می دهد.

نکته دوم این است که احکامی از این قبیل مربوط به زمانی است که یکی از ائمه معصومین حاکم ظاهری جامعه باشد، ولی با این حال چنین دستوراتی نشان از اهمیت فوق العاده زیاد حضور در مسجد و شرکت در نماز جماعت دارد.

غیبتش جایز است

غیبت گناه بسیار بزرگ و شیعی است ولی شرکت در نماز جماعت و مسجد چنان مهم است که برای ترک کننده آن چنین فرموده اند:

از امام صادق علیه السلام نقل شده است که پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم فرمود: «نماز کسی که - جز به علتی (موجه) - در مسجد با مسلمانان نماز نگذارد نماز نیست، و جز از کسی که در خانه خود نماز گزارد و از جماعت ما کناره گیرد، از کس دیگری غیبت جایز نیست و هر که از اجتماع مسلمانان دوری گزیند، عدالت او ساقط می شود و قطع ارتباط با او واجب است و اگر خبر او به امام مسلمانان برسد، او را بیم می دهد و از این کار برحذر می دارد و هر که ملازم اجتماع مسلمانان باشد،

غیبت کردن از او حرام و عدالت او ثابت است» (وسائل الشیعه ج ۸ ص ۳۱۷)

قبول نخواهم کرد!

امام صادق علیه السلام فرموده اند: «مساجد نسبت به آن دسته از همسایگان خود که در مسجد حاضر نمی شوند به خداوند متعال شکایت نمودند. خداوند متعال به مساجد وحی فرمود: به عزت و

جلال سوگند یک رکعت نماز را هم از آنان قبول نخواهم کرد و در میان مردم عدالتی را از آنان آشکار نمی سازم. رحمت من آنان را شامل نمی شود و در بهشت همسایه و نزدیک به من نخواهند بود.» (الأمالی للطوسی ص ۶۹۶)

مردن به مرگ جاهلیت

رسول خدا صلی الله علیه وآله وسلم فرمود هر کس همسایه مسجد باشد و سه روز متوالی به جماعت حاضر نشود، پس لعنت خدا و جمیع فرشتگان و آدمیان (لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ - بقره ۱۶۱) بر او باد و اگر از زنی خواستگاری کرد به وی نکاح نکنید و اگر بیمار باشد از او دیدن نکنید و اگر جنازه او تشییع کردند همراهی نکنید، آگاه باشید که او را نماز نیست، آگاه باشید که او را روزه نیست، آگاه باشید که او را زکات نیست، آگاه باشید که او را حج نیست، آگاه باشید که او را جهاد نیست و بمیرد به مرگ جاهلیت.» (جامع الاخبار ص ۷۹)

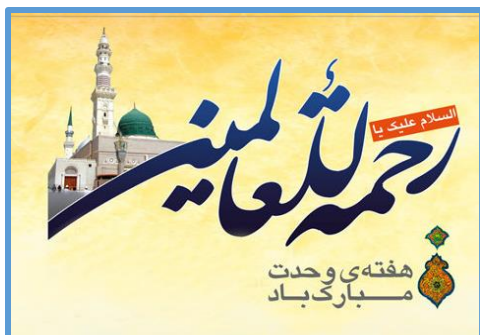
یهود امت پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم

از رسول گرامی اسلام نقل شده است که فرمود: سَلَّمُوا عَلَيَّ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى وَلَا تَسَلَّمُوا عَلَيَّ الْيَهُودَ أُمَّتِي قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ يَهُودُ أُمَّتِكَ قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْأَذَانَ وَالْإِقَامَةَ وَلَمْ يَحْضُرْ الْجَمَاعَةَ - به یهود و نصارا سلام کنید ولی به یهود امت من سلام نکنید. از ایشان سوال شد یهود امت شما چه کسانی هستند؟ فرمود: آنان که صدای اذان و اقامه را می شنوند و در نماز جماعت شرکت نمی کنند.»

پیامبر به شخصی نابینا که کسی او را به مسجد نمی آورد : طنابی از خانه ببند تا مسجد و بیا نماز جماعت.

یک نفر نابینا به حضور پیامبر صلی الله علیه وآله رسید و عرض کرد من نابینا (یا شب کور) هستم، صدای اذان جماعت رامی شنوم، ولی کسی نیست که دستم را بگیرد و مرا به جماعت برساند،

پیامبر صلی الله علیه وآله فرمود: از منزل خود تا مسجد، طنابی ببند، هنگام نماز جماعت، آن طناب را بگیر و با راهنمایی آن خود را به مسجد برسان و در نماز جماعت شرکت کن .

پیامبری که رحمت برای جهانیان است بنا به همان رحمت خود، خیر ما را در نماز جماعت دیده و اینقدر نسبت به آن سختگیری کرده است؛ خود را محروم نکنیم .

نماز جماعت در قرآن

توصیه قرآن به نماز جماعت

در قرآن کریم، سه آیه مربوط به نماز جماعت وجود دارد:

۱. سوره بقره، آیه ۴۳ « وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِينَ »؛

و نماز را بپا دارید و زکات را بپردازید و همراه رکوع کنندگان رکوع کنید [نماز را با جماعت به جا آورید].

مرحوم طبرسی می‌نویسد: این قسمت از آیه که خداوند فرموده است: « وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِينَ » تشویق بر نماز جماعت است؛ زیرا اصل نماز در اول آیه، ذکر شده است.[۲]

شیخ صدوق در اول مبحث نماز جماعت، آیه مورد بحث (آیه ۴۳ سوره بقره) را ذکر کرده و در ادامه می‌نویسد: «فَأَمَرَ اللَّهُ بِالْجَمَاعَةِ كَمَا أَمَرَ بِالصَّلَاةِ».[۳] پس با این آیه، همان گونه که

خدا به اصل اقامه نماز دستور داده: « وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ » به نماز جماعت نیز فرمان داده است:
« وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِيْنَ » [۴]

مرحوم محمدتقی مجلسی (مجلسی اول) در شرح عبارت شیخ صدوق آورده است:

ظاهر این است که مقصود از جمله اخیر: « وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاٰكِعِيْنَ » نماز جماعت است و دستور خدا به اصل نماز، امر وجوبی و به نماز جماعت، استحبابی است؛ جز در نماز جمعه و عیدین [۵].

[۲] طبرسی، مجمع البیان، ج ۱، ص ۱۹۰.

[۳] شیخ صدوق، من لا یحضره الفقیه، ج ۱، ص ۳۷۵.

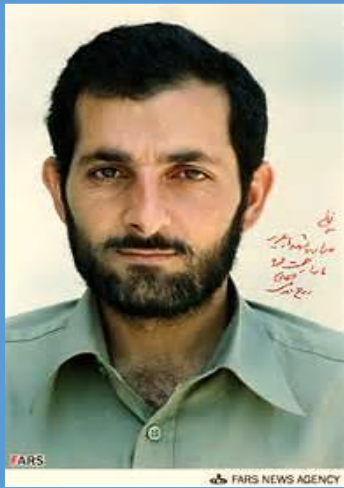
[۴] بقره، آیه ۴۳.

[۵] محمدتقی مجلسی، روضه المتقین فی شرح من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۴۸۱ به تصحیح

سیدحسین موسوی کرمانی و شیخ علی پناه اشتهاردی.

نماز جماعت در احادیث و زندگی شهید مهدی باکری

نماز اول وقت
جماعت و شهید
مهدی باکری

به مان گفت: "من تند تر می رم ، شما پشت سرم بیاین."
تعجب کرده بودیم. سابقه نداشت بیش تر از صد کیلومتر سرعت
بگیرد. غروب نشده، رسیدیم گیلان غرب. جلوی مسجدی ایستاد.
ما هم پشت سرش.

نماز که خواندیم ، سریع آمدیم بیرون. داشتیم تندتند پوتین هامان
را می بستیم که زود راه بیفتیم. گفت: "کجا با این عجله ؟ می
خواستیم به نماز جماعت برسیم که رسیدیم."

نماز اول وقت و
نماز جماعت

ایشان در پاسخ به سؤال همیشگی جوانان درباره‌ی راه‌های تعالی
روحی، افزودند: از بزرگان شنیدم که مهمترین کار برای اعتلای
معنوی، تقوا و پرهیز از گناه است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، انجام فرائض دینی به‌ویژه «نماز اول
وقت، با حضور قلب و حتی المقدور با جماعت» را مکمل پرهیز از
گناه برشمردند و خاطرنشان کردند: این مجموعه‌ی گران‌بها را با
تلاوت هرروزه حداقل چند آیه از قرآن، زینت دهید. ۲۰/۴/۱۳۹۴

یکی از ابتکارات مهمّ امام بزرگوار ما، از هنرهای بزرگ این مرد
بزرگ همین بود که از اول انقلاب مساجد را محور قرار داد.

۳/۶/۱۳۹۵

- امام باقر علیه السلام از امیرالمؤمنین علیه السلام نقل می فرماید که حضرتش فرمود:

هر که صدای اذان جماعت را بشنود و بدون هیچ عذری اجابت نکند نماز ندارد (نمازش مقبول نیست. « وسائل الشیعه/ج ۵/ ص ۳۷۵»

- پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هنگامی که اذان نماز را شنیدی- هر چه سریعتر- به مسجد بیا، گر چه سینه خیز باشد». کنز العمال/ج ۷/ ص ۵۷۸/ حدیث ۲۰۳۳۷»

- الإمام الصادق علیه السلام :

الصَّلَاةُ فِي جَمَاعَةٍ تَفْضَلُ عَلَى كُلِّ صَلَاةٍ الْفَرْدِ بِأَرْبَعَةٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً ؛ تَكُونُ خَمْسَةً وَعِشْرِينَ صَلَاةً . میزان الحکمه ج ۶ باب نماز جماعت امام صادق علیه السلام :

نمازی که با جماعت خوانده شود، بیست و چهار بار برتر از نمازی است که به تنهایی خوانده شود . بنا بر این ، یک نماز با جماعت، بیست و پنج نماز است.

- امام رضا علیه السلام : نماز جماعت از آن رو وضع شده است تا اخلاص و توحید و اسلام و عبادت خداوند آشکار و هویدا باشند و شهرت یابند ؛ زیرا اظهار این امور، حجتی است برای خدای یگانه بر مردمان شرق و غرب عالم ؛ و نیز، تا منافق و سبک شمارنده [نماز و دین] آنچه را اقرار کرده و پذیرفته است به جای آورد و اسلام [خود] را هویدا سازد و بر آن مواظبت نماید، و نیز تا شهادت دادنهای مردم به مسلمان بودن یکدیگر، روا و ممکن باشد . علاوه بر اینها ، نماز جماعت موجب کمک کردن به یکدیگر در راه نیکی و تقوا و باز داشتن از بسیاری از معاصی خداوند عز و جلّ است. میزان الحکمه ج ۶ باب نماز جماعت

- لقمانُ علیه السلام - لابنِهِ وَ هُوَ يَعِظُهُ - : صَلِّ فِي جَمَاعَةٍ وَ لَوْ عَلَى رَأْسِ زُجٍّ . ! میزان الحکمه ج ۶ باب نماز جماعت

لقمان علیه السلام - در اندرز به فرزندش - فرمود : نماز را با جماعت بخوان ، گر چه روی نیزه باشد .

- پیامبر اکرم : المومن فی المسجد کالسمک فی الماء : مومن در مسجد مثل ماهی در آب است . وسائل الشیعه . ص ۱۹۸

اجر ، پاداش و ثواب فراوان نماز جماعت

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند : صلاه الرجل فی جماعه ، خیر من صلاته فی بینه أربعین سنه . قیل یا رسول الله ! صلاه یوم ؟ فقال : صلاه واحده ؛

نمازی که شخص با جماعت می خواند بهتر است از این که در خانه اش چهل سال نماز بگذارد .

گفته شد ای رسول خدا ! نماز یک روز بهتر از نماز چهل است؟

فرمود : یک نماز . مستدرک الوسائل ، ج ۶ ، ص ۴۴۶

و همچنین حدیث جالبی در بیان فضیلت نماز جماعت است که قسمتی از آن در رساله‌های عملیه هم ذکر شده است.

ترجمه تمام حدیث چنین است:

اگر اقتدا کننده ۱ نفر باشد، پاداش ۱۵۰ نماز داده می‌شود.

اگر اقتدا کننده ۲ نفر باشد، پاداش ۶۰۰ نماز داده می‌شود.

اگر اقتدا کننده ۳ نفر باشد، پاداش ۱۲۰۰ نماز داده می‌شود.

اگر اقتدا کننده ۴ نفر باشد، پاداش ۲۴۰۰ نماز داده می‌شود.

اگر اقتدا کننده ۵ نفر باشد، پاداش ۴۸۰۰ نماز داده می‌شود.

اگر اقتدا کننده ۶ نفر باشد، پاداش ۹۶۰۰ نماز داده می‌شود.

اگر اقتدا کننده ۷ نفر باشد، پاداش ۱۹۲۰۰ نماز داده می‌شود.

اگر اقتدا کننده ۸ نفر باشد، پاداش ۳۶۴۰۰ نماز داده می‌شود.

اگر اقتدا کنندگان و امام جماعت به ۱۰ نفر رسیدند، پاداش ۷۲۸۰۰ نماز دارد.

ولی، همین که عدد افراد از ده نفر گذشت، اگر تمام آسمانها کاغذ و دریاها مرکب و درختها قلم و جن و انس و ملائکه نویسند شوند نمی‌توانند ثواب یک رکعت آن را بنویسند.

مستدرک الوسائل، ج ۱ ص ۴۸۷، رساله حضرت امام، مسئله ۱۴۰۰.

.....

کارکردهای اجتماعی نماز جماعت :

آثار نماز جماعت را میتوان در چند دسته و نتیجه بررسی کرد مثلاً آثار معنوی ، اجتماعی و سیاسی و فرهنگی . از میان این آثار بعضی از آنها بدون اینکه ما برای آن برنامه ریزی کنیم و کار خاصی را به طور جانبی به نمازجماعت اضافه کنیم خود به خود با صرفاً برگزاری نماز جماعت حاصل می‌شود مانند نشان دادن اتحاد بین مسلمین ، انداختن ترس در دل دشمنان و ... ولی برخی از آنها باید با اقدامی هدفمند و سازماندهی شده توسط امام جماعت کار ویژه ای رو آن صورت بگیرد:

آثار اجتماعی نمازجماعت

۱: نوعی حضور و غیاب بی تشریفات، و بهترین راه شناسائی افراد است .

۲: نماز جماعت، بهترین، بیشترین، پاکترین و کم خرج‌ترین اجتماعات دنیاست و نوعی دید و بازدید و آگاهی از مشکلات و نیازهای یکدیگر و زمینه ساز تعاون اجتماعی بین آحاد مسلمین است.

درچنین اجتماعی نفاقهاوکینه ها،بدبینی هاوبدوخواهی هاوهمچنین اختلاف طبقاتی رخت می بنددو جای خودرابه مهروصفا،برادری وبرابری می دهد

در مورد اول بحث شناسایی افراد مهم است ولی متأسفانه در نماز جماعت های فعلی ما اصلاً فرد خیلی هنر کند دو آدمی که کنارش نشستند را می بیند و نهایت یک خوش و بشی و یک قبول باشد و امام جماعت هم که ممکن اصلاً بدون اینکه کسی را ببیند بیاید و برود.... واقعاً خود خداوند با ظرفیت مجانی و پر اثر اذان همه ی مردم را می آورد پای منبر ما و ما به سادگی این ظرفیت آشنایی ، ظرفیت شناخت فکر دیگران و تأثیرگذاری روی آن را از دست می دهیم .

در مورد دوم باید ما چنان شناختی - تقریباً شناخت ریزی - از افراد داشته باشیم تا مثلاً بفهمیم بله فلانی به مشکل مالی برخورد کرده ، حالا بیاییم دور هم بنشینیم تا مشکلش را بر طرف کنیم.

در صورتی که همه صرفاً با نگاه به ثواب نماز جماعت میاییم و اصلاً اهمیتی در راستای حل مشکلات اجتماعی و آثار اجتماعی نماز جماعت نداریم .

.....

فرازی از کتاب طرح کلی اندیشه ی اسلامی در قرآن از رهبر انقلاب :

منظور از " اقیموالصلاة " در قرآن نماز خواندن نیست بلکه اقامه و برپاداشتن نماز چیز دیگری است ...

- اقامه ی نماز در یک جامعه ، معنایش این است که روح نماز در جامعه زنده بشود ، جامعه جامعه ی نمازخوان شود (نماز جماعت) ؛ و می دانید که جامعه ی نمازخوان ، یعنی آن جامعه ای که در تمام گوشه در کنارهایش ،

ذکر خدا و یاد خدا ، به طور کامل موج می زند و می دانید که جامعه ای که ذکر و یاد خدا در آن باشد.